

STORTINGET

Innst. 168 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:47 S (2023–2024)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Ingrid Fiskaa og Stine Westrum om et flerårig program for støtte til humanitær hjelp og gjenoppbygging av Palestina

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med et forslag til et flerårig program for støtte til humanitær hjelp og gjenoppbygging av Palestina.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Nils-Ole Foshaug, Eva Kristin Hansen og Agnes Nærland Viljugrein, fra Høyre, Hårek Elvenes, Ingjerd Schie Schou, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Senterpartiet, Marit Arnstad, Bengt Fasteraune og Ola Borten Moe, fra Fremskrittspartiet, Sylvi Listhaug og Christian Tybring-Gjedde, fra Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, fra Rødt, Bjørnar Moxnes,

fra Venstre, Guri Melby, og fra Kristelig Folkeparti, Dag-Inge Ulstein, viser til Dokument 8:47 S (2023–2024) om et flerårig program for støtte til humanitær hjelp og gjenoppbygging av Palestina.

Komiteen deler forslagsstillernes store bekymring for situasjonen i Gaza og sivilbefolkningens lidelser. Ødeleggelsene i Gaza er enorme. Sivilbefolkningen vil ha behov for betydelige ressurser for å gjenoppbygge sine hjem, andre bygninger og infrastruktur i årene som kommer.

Komiteen viser til at regjeringen har økt bistanden til Gaza i flere omganger den siste tiden. Før 7. oktober 2023 hadde Norge utbetalt 68 mill. kroner til humanitær innsats i Gaza. Den langsiktige bistanden til palestinerne var planlagt å være på om lag 900 mill. kroner for 2023. Ved krigens utbrudd ble det satt av 200 mill. kroner til humanitær innsats i Gaza, og på slutten av 2023 ble det planlagt å utbetale ytterligere 290 mill. kroner. I saldert budsjett ble det bevilget nye 100 mill. kroner i ekstra budsjettstøtte til de palestinske selvstyremyndighetene. Med dette beløpet og de økte humanitære midlene til Gaza utgjorde den totale norske støtten til palestinere i 2023 1,6 mrd. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at Norge som leder av giverlandsgruppen for Palestina, Ad Hoc Liaison Committee (AHLIC), er sterkt engasjert i det internasjonale samfunns håndtering av krigen og behovene som oppstår på bakken som følge av krigføringen. Dette engasjementet ligger fast, og Norge kommer til å delta aktivt i de mange internasjonale diskusjonene om disse spørsmålene i tiden fremover. Det vil være viktig med bredt internasjonalt samarbeid. Fra norsk side vur-

deres det fortløpende hvordan vi best kan bidra i tiden som kommer. Krigen mellom Israel og Hamas pågår fortsatt. Situasjonen er under stadig utvikling. På det nåværende tidspunkt er det ikke mulig å ta stilling til hva slags rolle det internasjonale samfunn, inkludert Norge, skal ha når det gjelder gjenoppbygging av Gaza på sikt, og med hvilket omfang.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, viser til den dramatiske og akutte humanitære situasjonen i Gaza. Befolkninga i Gaza har levd med daglege luftangrep og full blokade i tre månadar. Flyktningshjelpen rapporterer om at heile 1,9 millionar – 80 prosent av befolkninga – no er internt fordrevne. I det vinteren har sett inn, lever mange i provisoriske telt. Tilgangen til mat er svært liten etter tre månader med blokade. Dei få lastebilane med naudhjelp som har kome inn over grensa, er ein droppe i havet samanlikna med det enorme behovet. Verdas Matvareprogram peikar på at ingen i Gaza et tilstrekkeleg med mat og at ein fjerdedel opplever ekstrem svolt. Dette fleirtalet merkar seg at det er eit skrikande behov for humanitær hjelp til Gaza.

Dette fleirtalet viser vidare til dei enorme øydeleggingane av hus, infrastruktur, sjukehus og skular etter tre månadar med intens bombing. Ifølge Flyktningshjelpen er 250 000 bustader skadde og 50 000 jamna med jorda. 1 million menneske har ingen heim å vende tilbake til. Ifølge FN er halvparten av den sivile infrastrukturen i Gaza øydelagt, irekna sjukehus, kloakk og straumnett. Dette fleirtalet viser til at når krigen tar slutt, må hus, sjukehus, skular og vegar byggast opp att.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremhever at regjeringa i 2023 mangedoblet den humanitære bistanden til befolkninga på Gazastripen. Disse medlemmer understreker at regjeringa fortløpende vurderer hvordan Norge best kan bidra humanitært for å redde liv og redusere lidelser, og viser til at den svært alvorlige humanitære katastrofen på Gazastripen vil nødvendiggjøre omfattende støtte i 2024.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre understrekar at det er Israel som må betale for dei skadane dei har påført Gaza no og tidlegare gjennom si rolle som okkupasent. Desse medlemene tviler likevel på at krigsskadeerstatning vil vere tilstrekkeleg eller møte behovet raskt nok. Gjenoppbygginga av Gaza vil også krevje ein enorm internasjonal dugnad. Som leiar av givarlandsgruppa for Palestina har Noreg ei spesiell rolle.

Desse medlemene viser til at Noreg har inntatt ei sentral rolle i gjenoppbygginga av Ukraina. Våren

2023 samla alle partia på Stortinget seg om Nansen-programmet, som skal støtta Ukraina og nabolanda under og etter Russlands invasjon. Nansen-programmet har vist seg som ei sentral og effektiv støtte til Ukraina. Desse medlemene viser til utanriksministeren sine gjentekne utsegnar om at Noreg ikkje skal ha doble standardar. Det impliserer at Noreg også bør gje ei fleirårig støttepakke til gjenreiseing av Gaza.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt viser til svarbrevet frå statsrådene datert 5. desember 2023, der dei legg opp til at bistand til Gaza vil tildelast gjennom ordinære budsjettprosessar. Desse medlemene meiner at rammene for dagens bistandsbudsjett ikkje er adekvat for ei skikkeleg støttepakke til Gaza, og vil ikkje at humanitær og langsiktig bistand til Gaza skal gå på kostnad av norsk respons til andre kriser. Ei større støtte til gjenoppbygging av Gaza bør finansierast på same vis som Nansen-programmet.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre fremjar følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringa kome tilbake til Stortinget med eit forslag til eit fleirårig program for støtte til humanitær hjelp og gjenoppbygging av Gaza.»

Komiteens medlem fra Venstre mener at det er helt essensielt at Palestina sikres omfattende, langvarig og forutsigbar økonomisk støtte til å avhjelpe de enorme humanitære behovene og gjenoppbygging, og støtter på den bakgrunn forslagsstillernes forslag. Dette medlem understreker at dette bør innebære en reell budsjettprioritering, og at en støttepakke finansieres innenfor det ordinære bistandsbudsjettet og ordinær oljepengebruk. Dette medlem viser i den forbindelse til Venstres alternative statsbudsjett, der Venstre foreslo å øke finansiering til Palestina med 250 mill. kroner for 2024.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringa kome tilbake til Stortinget med eit forslag til eit fleirårig program for støtte til humanitær hjelp og gjenoppbygging av Gaza.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:47 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Ingrid Fiskaa og Stine Westrum om et flerårig program for støtte til humanitær hjelp og gjenoppbygging av Palestina – vedtas ikke.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 16. januar 2024

Ine Eriksen Søreide

leder

Agnes Nærland Viljugrein

ordfører

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

*Utenriksministeren
Utviklingsministeren*

Oslo, 5. desember 2023

Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Ine Eriksen Søreide

Uttalelse fra Utenriksdepartementet ang. Dokument 8:47 S (2023-2024) – representantforslag fra representantene Lan Marie Nguyen Berg, Ingrid Fiskaa og Stine Westrum.

Jeg viser til Utenriks- og forsvarskomiteens brev av 23. november 2023, der det bes om Utenriksdepartementets uttalelse til Dokument 8:47 S (2023-2024) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Ingrid Fiskaa og Stine Westrum et flerårig program for støtte til humanitær hjelp og gjenoppbygging av Palestina.

Jeg deler forslagsstillernes store bekymring for situasjonen på Gaza og sivilbefolkningens lidelser. Ødeleggelsene i Gaza er enorme. Sivildbefolkningen vil ha behov for betydelige ressurser for å gjenoppbygge sine hjem, andre bygninger og infrastruktur i årene som kommer.

Som leder av giverlandsgruppen for Palestina, Ad Hoc Liaison Committee (AHLIC), er Norge sterkt engasjert i det internasjonale samfunns håndtering av krigen og behovene som oppstår på bakken som følge av krigføringen. Dette engasjementet ligger fast, og vi kommer til å delta aktivt i de mange internasjonale diskusjonene om disse spørsmålene i tiden fremover. Det vil være viktig med bredt internasjonalt samarbeid. Fra norsk side vurderer vi fortløpende hvordan vi best kan bidra i tiden som kommer.

Krigen mellom Israel og Hamas pågår fortsatt. Situasjonen er under stadig utvikling. På det nåværende tidspunkt er det ikke mulig å ta stilling til hva slags rolle det internasjonale samfunn, inkludert Norge, skal ha når det gjelder gjenoppbygging av Gaza på sikt, og med hvilket omfang.

Fra norsk side understreker vi at det er sterkt behov for en gjenopptakelse av en politisk prosess mellom israelerne og palestinerne, med sikte på en fremforhandlet tostatsløsning. Det er også klart at Gaza og Vestbredden må samles under ett forent palestinsk styre, med legitimitet hos befolkningen. Vi prioriterer derfor fortsatt støtte til palestinsk institusjonsbygging og Den palestinske selvstyremyndigheten. Vi er i kontinuerlig dialog med sentrale aktører både om håndteringen av den akutte situasjonen på bakken og om behovene på lenger sikt.

Regjeringen har økt bistanden til Gaza i flere omganger den siste tiden. Før 7. oktober hadde Norge utbetalt 68 millioner kroner til humanitær innsats i Gaza. Den langsiktige bistanden til palestinerne var planlagt å være på om lag 900 millioner kroner for 2023.

Ved krigens utbrudd ble det satt av 200 millioner kroner til humanitær innsats i Gaza, og nå på slutten av året planlegges det å utbetale ytterligere 290 millioner kroner.

I tillegg til den umiddelbare humanitære innsatsen i Gaza er det viktig at vi også fortsetter støtten til hele den palestinske befolkningen. Regjeringen har foreslått at det bevilges 100 millioner kroner i ekstra budsjettstøtte til Den palestinske selvstyremyndigheten. Med dette beløpet og de økte humanitære midlene til Gaza vil den totale norske støtten til palestinere i 2023 utgjøre 1,6 milliarder kroner.

En sentral utfordring på kort sikt er få den humanitære assistansen fram til befolkningen i Gaza. Per i dag er over 1,7 millioner (80% av befolkningen) internt fordrevne. Svært mange er skadde, traumatisert og mangler det aller vesentligste. Det pågår et aktivt diplomati for å legge press på partene for å tilrettelegge for uhindret og rask humanitær hjelp inn til sivilbefolkningen i Gaza, slik de har plikt til etter humanitærretten.

Norge er en viktig humanitær bidragsyter til den palestinske befolkning. Målet er å redde liv, hindre nød og ivareta menneskers verdighet i humanitære kriser, i tråd med humanitære prinsipper. Rask og effektiv humanitær respons har vist seg ekstraordinært utfordrende i denne krisen. Vi er en tydelig pådriver for å understreke partenes plikter å etterleve internasjonale normer og tilrettelegge for rask og uhindret humanitær tilgang og beskytte sivilbefolkningen og de humanitære aktører og deres fasiliteter. Vi gjør det i tett samarbeid med det øvrige internasjonale samfunn, inkludert FN, Røde-Kors bevegelsen og flere norske humanitære organisasjoner. Dette vil opprettholdes så lenge krigen varer og i etterkant. De humanitære midlene kan ikke brukes til gjenoppbygging, der må en inn med øvrige budsjettposter.

Den israelsk-palestinske konflikten er kompleks og dynamikken fremover blir førende for hvilke tilnærminger Norge, som del av det internasjonale samfunn skal ta i forhold til spørsmålet om gjenoppbygging av Gaza. Gjennom normale budsjettprosesser, vil regjeringen sørge for at det allokeres både humanitær og langsiktig utviklingsbistand til Gaza basert på behovene på bakken.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Espen Barth Eide'.

Espen Barth Eide

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anne Beathe A. Tvinnereim'.

Anne Beathe Tvinnereim

